

Ældre og Omsorg

Udarbejdet af: Udviklingssygeplejerske Susanne Parbst Marts 2012

Godkendt i Topledergruppen: April 2012

Ansvarlig: Marianne Strømsted

Revideret: November 2014, april 2017/spb

Revideres senest: juni 2022

Instruks: Smitsom diarre/ Norovirus	
Målgruppe	Medarbejdere i Ældre og Omsorg
Formål	At spredning af smitsom diarre/ Norovirus forebygges
Mål	At hygiejniske forholdsregler håndteres korrekt og ens af alle involverede medarbejdere At borgere og medarbejdere oplever at smitteforebyggelse håndteres professionelt
Diagnose	<p>Norovirus er årsag til halvdelen af alle udbrud af mave-tarminfektioner. Inkubationstid typisk 12-48 timer og sygdomsvarighed typisk 12-60 timer.</p> <p>Norovirus er <u>meget</u> smitsom og spreder sig ved direkte og indirekte kontakt samt via madvarer.</p> <p>Norovirus findes i opkast og afføring, og udskilles op til flere uger efter at diarre ophører.</p> <p>Norovirus tåler frysning, og varme op til 60 - 70 °C. Alkohol har ringe effekt og virus kan overleve i flere dage på kontaktflader.</p> <p>Meget grundig hygiejne, og rigtig tilrettelæggelse af arbejdsopgaverne er en forudsætning for at forhindre at mikroorganismerne bliver spredt.</p> <p>Sygeplejerske/ ansvarshavende kontakter praktiserende læge eller vagtlæge, med henblik på prøver til analyse på Klinisk Mikrobiologisk Afdeling (KMA) på Hvidovre Hospital. Prøveglasser leveres af læge, men kan også bestilles gratis – se F1.9.1 bilag 2.</p> <p>De særlige hygiejniske forholdsregler kan som regel ophøre når den smittede ikke har haft symptomer i 48 timer. Der skal dog tages højde for at virus udskilles betydeligt længere.</p>
Ansvar	<p>Sygeplejerskens opgaver: Se F2.1.4 Instruks: Supplerende hygiejniske forholdsregler Planlægning. Den lokale hygiejnenøgleperson kan kontaktes, mhp. yderligere råd og vejledning.</p> <p>Hygiejnenetværkspersonen informeres, og UTH rapporteres.</p>

<p>Borger må ikke isoleres</p>	<p>På ældrecentrene opsættes opslag indenfor døren til den enkelte bolig: ”Her skal følges særlige hygiejniske forholdsregler. Yderligere information ved henvendelse til personalet”</p> <p>Der er ikke lovhjemmel til at isolere borgerne, men det bør overvejes, om borger skal opfordres til at blive i egen bolig i det akutte forløb. Dette er afhængigt af borgerens situation, smitterisikoen i forhold til andre borgere, og borgerens evne til at samarbejde om de forebyggende foranstaltninger.</p> <p>På Rehab og Flexpladserne skal borger have enestue</p> <p>Ved ophold i fælles opholdsrum:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Borgeren skal være iført rent tøj • Borgeren skal udføre håndhygiejne inden hjemmet forlades <p>Hvis borgeren ikke er i stand til at overholde en forsvarlig hygiejne, og dette medfører øget risiko for smittespredning, kontaktes den lokale hygiejnenøgleperson mhp. stillingtagen til evt. ændrede forholdsregler.</p>
<p>Udbrud blandt flere</p>	<p>Ved udbrud, fx hvor flere beboere på et ældrecenter udvikler diarre, og der er mistanke om smitte med Norovirus, iværksættes afskærmning, individuelt eller af en gruppe/ afdeling. Se Instruks F2.2.1 ”Håndtering af smitsomme sygdomme i ekstraordinære situationer”.</p> <p>Det tilstræbes at allerede eksponeret personale passer eksponerede/ syge borgere, og ikke håndterer fødevarer. Alle pleje- og behandlingsopgaver bør foregå i borgerens sove- eller badeværelse. Døre til værelset holdes lukket.</p>
<p>På Ældrecentret Nygårds Plads</p>	<p>På Ældrecentret Nygårds Plads er det aftalt at der informeres til tværfaglige samarbejdspartnere via mailgruppen: #Socialfv-Ældre-Nygårds Plads-Smitsomsyg</p>
<p>Personale</p>	<p>Personale med Norovirus infektion (diarre/ opkast), må ikke arbejde med madproduktion før 48 timer efter ophør af symptomer, men kan udføre andre opgaver.</p>
<p>Underretning v/ fødevarebåren smitte</p>	<p>Ved mistanke om fødevarebåren smitte hos en borger, skal embedslæge/ regional fødevareregion underrettes.</p>
<p>Håndhygiejne</p>	<p>Håndhygiejne er den vigtigste forholdsregel til forebyggelse af spredning af Norovirus.</p>

	<p>Håndhygiejne omfatter altid både håndvask og hånddesinfektion</p> <p>Borgeren og de pårørende/ besøgende informeres mundtligt og skriftligt om vigtigheden af håndhygiejne, samt instrueres/ assisteres i udførelsen heraf.</p> <p>Værnemidler anvendes i forbindelse med pleje- behandlings- og rengøringsopgaver, håndtering af udstyr og snavsetøj og ved risiko for forurening af hænderne med borgerens udskillelser.</p> <p>Værnemidler medbringes dagligt af plejen, og tages på i boligen.</p> <p>Pårørende skal anvende værnemidler, hvis de er inddraget i plejen.</p> <p>Medicinske engangshandsker (nitril) anvendes ved: Al direkte kontakt med borgeren, dennes udstyr/ inventar og vasketøj</p> <p>Overtrækskittel, der dækker arbejdsdragten og slutter tæt ved håndleddene, anvendes ved:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Al direkte kontakt med borgeren, dennes udstyr/ inventar i boligen, samt vasketøj • Rengøring <p>Kirurgisk mundbind og briller/visir anvendes ved: Risiko for stænk og sprøjt, fx uforudsigelige eksplosive opkastninger, når der arbejdes indenfor ca. 1 meter fra borgeren</p> <p>Se i øvrigt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instruks F2.1.2 Håndhygiejne • Instruks F2.1.3 Værnemidler • Var infektionshygiejne <p>Flydende udskillelser skylles direkte ud i toilettet</p>
<p>Borgerens udskillelser</p> <p>Tøj og linned</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Snavsetøj håndteres så lidt som muligt. Undgå at ryste det, så støv hvirvles op • Tøj og linned vaskes så vidt muligt ved 80°. Tøj der kan tåle vask ved mindst 60° foretrækkes • Tøj, der er gennemvædet, emballeres i en plastikpose, så det ikke trænger gennem vasketøjssækken <p>Vasketøj Hjemmeplejen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vasketøj privat: Tøj, der er stærkt forurenet med udskillelser, lægges så vidt muligt direkte i vaskemaskinen • Vasketøjsordning hos Trasborg: Tøjsække og vandopløselige poser bestilles hos vaskeriet

	<ul style="list-style-type: none"> • Vasketøjsordning hos De Forenede Dampvaskerier: Som vanligt <p>Vasketøj ældrecentre</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vasketøj til institutionsvask: Som vanligt • Vasketøj internt: Tøj, der er stærkt forurenede med udskillelser, lægges direkte i vaskemaskinen, eller i en plastikpose, inden det lægges i vasketøjssækken og sendes til vaskeriet. Tøjsækken skal mærkes ”Skal vaskes separat” <ul style="list-style-type: none"> • Anvend så vidt muligt kun medicinsk udstyr/ utensilier og hjælpemidler, som kan rengøres og desinficeres. Alternativt anvendes engangsudstyr • Anvend så vidt muligt kun medicinsk udstyr/ utensilier og hjælpemidler som er borgerbundet • Opbevar så få utensilier som muligt i borgerens hjem • Udstyr/ utensilier og hjælpemidler som genanvendes, skal rengøres og herefter desinficeres: Se ”Rengøring”
<p>Udstyr/ hjælpemidler/ service</p>	
<p>Affald</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Klinisk risikoaffald som stikkende og skærende genstande, der har været brugt til pleje eller behandling, placeres med det samme i godkendt emballage og transporteres/ bortskaffes i denne • Øvrigt affald emballeres forsvarligt, så det ikke drypper, og bortskaffes som almindelig dagrenovation
<p>Rengøring</p>	<p>Daglig rengøring – så vidt muligt også i weekenden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rengøring foretages sidst på dagens program • Værelset rengøres grundigt med almindelige rengøringsmidler • Toiletfaciliteter rengøres grundigt med almindelige rengøringsmidler, evt. flere gange dagligt • Rengøringsudstyret skal være bundet til værelset, til de særlige hygiejniske forholdsregler ophæves. Brugte klude vaskes ved 80° eller kasseres • Udvalgte kontaktpunkter i værelset/ på fællesarealer aftørres og desinficeres (med klor) • Udstyr/ utensilier og hjælpemidler som genanvendes, skal rengøres og herefter desinficeres Anvend så vidt mulig varmedesinfektion i opvaskemaskine ved 80°, eller dekontaminator, uden forudgående afskylning. Alternativt klorholdigt desinfektionsmiddel <p>Slutrenngøring i Hjemmeplejen ved ophør af særlige hygiejniske forholdsregler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grundig rengøring af kontaktpunkter og aftørring med klorholdigt desinfektionsmiddel (fx håndtag, sengehest, vandhaner, toiletsæde, toiletskylleknop, nødkald, kontakter til lys og udstyr

<p>Undersøgelse og behandling udenfor hjemmet</p> <p>Træningscenter Sygeplejeklinik</p>	<p>samt sengebord)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Toiletbørste desinficeres eller kasseres • Toiletpapirrulle kasseres • Rengøringsudstyret rengøres og herefter desinficeres (med klor) • Tæpper og møbler af stof støvsuges • Madrasovertræk rengøres og desinficeres, alternativt støvsuges madras og evt. topmadras vaskes <p>Slutrensning på ældrecentre ved ophør af særlige hygiejniske forholdsregler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grundig rengøring af kontaktpunkter og aftørring med klorholdigt desinfektionsmiddel (fx håndtag, sengehest, vandhaner, toiletsæde, toiletskylleknop, nødkald, kontakter til lys og udstyr samt sengebord) • Toiletbørste desinficeres eller kasseres • Toiletpapirrulle kasseres • Rengøringsudstyret rengøres og herefter desinficeres med klorholdigt desinfektionsmiddel • Tæpper og møbler af stof støvsuges • Madrasovertræk rengøres og desinficeres <p>Hydrogenperoxid forstøvning med robot, kan være et alternativ til desinfektion*.</p> <p>Hvis borgeren skal til behandling eller undersøgelse udenfor hjemmet, skal følgende så vidt muligt efterleves:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Behandler og ambulancepersonale informeres inden. Ved anden transport gælder tavshedspligten • Borgeren skal være iført rent tøj • Borgeren skal udføre håndhygiejne inden hjemmet forlades • Evt. Kørestol/ rollator rengøres og desinficeres (med klor) <p>Grundlæggende følges vejledningen ovenfor.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arbejdsdragten kan beskyttes af et plastikforklæde hvis dette skønnes tilstrækkeligt, i øvrigt følges beskrivelsen af håndhygiejne og værnemidler som ovenfor • Behandling af borger med Norovirus skal ligge sidst på dagen, og det skal undgås at borgeren sidder i et venterum forinden • Grundig rengøring er påkrævet efter at borgeren har forladt stedet, se ovenfor.
---	---

Lovgrundlag Referencer Kilder	https://hygiejne.ssi.dk/NIRsupplerende * Side 49 Principper for anvendelse af desinfektionsmidler i sundhedssektoren i Danmark 7. juni 2013 De Forenede Dampvaskerier, Dokument F-14.01.01-inf 12. december 2016. Nyhedsbrev Copenhagen Clean Air Company September 2016*
--	---